

پنجره‌هایی به باغ پر بار شعر و ادب فارسی

www.ketab.ir

حسن گل محمدی

تهران - ۱۴۰۰

سرشناسه	: گل محمدی، حسن، ۱۳۲۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: پنجره‌هایی به باغ پر بار شعر و ادب فارسی / حسن گل محمدی.
مشخصات نشر	: تهران، انتشارات جامی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۴۱۲ ص.
شابک	: ISBN 978 - 600 - 176 - 239 - 0
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا.
موضوع	: ادبیات فارسی -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian Literature -- History and criticism
موضوع	: شاعران ایرانی -- سرگذشتنامه
موضوع	: Poets, Persian -- Biography
موضوع	: نویسندگان ایرانی -- سرگذشتنامه
موضوع	: Authors, Iranian -- Biography
موضوع	: شعر فارسی -- مجموعه‌ها
موضوع	: Persian poetry -- Collections
موضوع	: داستان‌های فارسی -- تاریخ و نقد
موضوع	: Persian Fiction -- History and criticism
رده‌بندی کنگره	: PIR۳۳۴
رده‌بندی دیوبی	: ۸ فا ۰ / ۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۴۱۸۰۶۵

انتشارات جامی

خیابان دانشگاه چهارراه وحید نظری، شماره ۵۲

تلفن : ۶۶۴۶۸۸۵۱ - ۶۶۴۰۰۲۲۳

www.Jamipub.ir info@jamipub.ir

پنجره‌هایی به باغ پر بار شعر و ادب فارسی

حسن گل محمدی

چاپ اول: ۱۴۰۰، تیراژ: ۲۵۰ نسخه

چاپ: دیجیتال روز

شابک: ISBN 978 - 600 - 176 - 239 - 0

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

۸۰/۰۰۰ تومان

فهرست

- پیشگفتار ۹
- پنجره ۱. حنظلۀ بادغسی، شاعری با چند بیت شعر ۱۳
- پنجره ۲. نظامی گنجوی، شاعر داستان‌های عاشقانه ۱۸
- پنجره ۳. شیخ صنعان و دختر ترسا عشق‌شور انگیز ۲۶
- پنجره ۴. ابن‌یمین، شاعری از میان مردم ۳۴
- پنجره ۵. وحشی بافقی، شاعر عشق‌ها و احساس‌ها ۴۲
- پنجره ۶. عیسی مسیح در شعر و ادب فارسی ۴۹
- پنجره ۷. عبید زاکانی شاعری رند و جامعه‌شناسی تمام‌عیار ... ۶۰
- پنجره ۸. نیما یوشیج، شاعر دردآشنای مردم ۶۹
- پنجره ۹. سعدی، شاعر عاشقانه‌های بی‌نظیر ۷۷
- پنجره ۱۰. شهریار، شاعر شور و احساس ۸۴
- پنجره ۱۱. بیهقی و داستان بر دار کردن حسنک وزیر ۹۲
- پنجره ۱۲. صادق چوبک، یک رئالیست واقعی ۱۰۵
- پنجره ۱۳. باباطاهر، روشن‌ضمیری شوریده حال ۱۱۳

پنجره ۱۴. کلیده و دمنه و داستان مهاجرت سنگ پشت و

- مرغابی‌ها ۱۱۸
- پنجره ۱۵. مصیبت‌نامه عطار و داستان پیر چنگی ۱۲۶
- پنجره ۱۶. حافظ ناشنیده پند ۱۳۲
- پنجره ۱۷. فرخی سیستانی، شاعر زیبایی‌ها و طبیعت ۱۴۲
- پنجره ۱۸. خیام، فیلسوفی شاعر ۱۵۰
- پنجره ۱۹. فردوسی، حکیمی خردمند ۱۵۸
- پنجره ۲۰. صائب تبریزی، شاعر تک‌بیت‌های بی‌نظیر ۱۶۶
- پنجره ۲۱. میری فیروزکوهی، شاعر نازک خیالی‌ها ۱۷۷
- پنجره ۲۲. رودکی، پهلوان شعر فارسی ۱۸۷
- پنجره ۲۳. فروغی بسطامی، شاعری شوریده حال ۱۹۵
- پنجره ۲۴. مولوی (۱) و غزلیات شورانگیز شمس تبریزی ۲۰۳
- پنجره ۲۵. مولوی (۲) و مثنوی معنوی ۲۱۴
- پنجره ۲۶. گلستان سعدی، گنجینه حکمت و خرد ۲۲۶
- پنجره ۲۷. سنایی غزنوی، پایه‌گذار شعر عرفانی ۲۳۴
- پنجره ۲۸. عطار نیشابوری، مهاجر وادی عشق ۲۴۴
- پنجره ۲۹. سندبادنامه و داستان میمون احق و روباه مکار ۲۵۴
- پنجره ۳۰. مرزبان‌نامه و داستان مرغ ماهی‌خوار ۲۶۱
- پنجره ۳۱. قابوس‌نامه و داستان همه چیز را همگان دانند ۲۶۸
- پنجره ۳۲. خواجوی کرمانی، شاعری که حافظ از او تأثیر
- پذیرفت ۲۷۳

- پنجره ۳۳. سلمان ساوجی، غزلسرایی با مضامین نو ۲۸۱
- پنجره ۳۴. مسعود سعد سلمان، شاعر رنج‌ها و زندان‌ها ۲۸۹
- پنجره ۳۵. خاقانی شروانی، شاعری فاضل با بیانی مشکل ۲۹۹
- پنجره ۳۶. عبدالرحمن جامی، شاعری بزرگ و عارفی وارسته. ۳۱۱
- پنجره ۳۷. رهی معیری، شاعری عاشق و پاک‌باخته ۳۲۰
- پنجره ۳۸. ایرج میرزا، شاعری شیرین سخن و نقادی زبردست ۳۳۲
- پنجره ۳۹. فروغ فرخزاد، شاعر تنهایی‌ها و درد دل‌ها ۳۴۴
- پنجره ۴۰. ملک الشعراء بهار، شاعر سیاستمدار ۳۵۴
- پنجره ۴۱. باستانی پاریزی، شاعری مورخ ۳۶۱
- پنجره ۴۲. معینی کرمانشاهی، شاعر و ترانه‌سرای نوآور ۳۷۵
- پنجره ۴۳. شاملو و هزاران چشمه خورشید از یقین ۳۸۳
- پنجره ۴۴. صادق هدایت، نویسنده روشنگر و دشمن خرافات ۳۹۰
- پنجره ۴۵. مهدی اخوان ثالث، شاعر حماسه‌های بی‌بدیل ... ۴۰۱

پیشگفتار

زبان، ادبیات و شعر هر کشوری گویای فرهنگ، اندیشه و باورهای مردم آن سرزمین است. زبان فارسی و به ویژه شعر و نثر غنی کشور ما از زیبایی و شیوایی خاصی برخوردار است و مردم ایران از هر قشر و طبقه‌ای به آن انس و الفت فراوان دارند.

کمر ایرانی می‌توان پیدا کرد که با حافظ، سعدی، فردوسی، نظامی و مولوی آن پیر طریقت و رهرو وادی سلوک و ارادت مأنوس نباشد و ایامی چند از زمان و گذر عمر خود را به خواندن اشعار گرانهای این بزرگان شعر فارسی سپری نکرده باشد. به ویژه خواجه شیراز که دیوان اشعارش در هر خانه‌ای وجود دارد و هر گاه که در خود احساسی و حالی پیدا کنیم به درگاهش می‌رویم و با تفرّلی به دیوان او، غم و اندوه را از دل می‌زداییم.

میزان گستردگی و تنوع ادبیات کشورمان ایران آن قدر زیاد و وسیع است که دسترسی و استفاده از این باغ پر بار شعر و ادب فارسی نیاز به

زمان، مکان و حال و هوای خاصی دارد. چون عدم مراجعه و استفاده از این همه آثار گرانبهای باقی مانده از شعرا و نویسندگان اندیشمند و خوش ذوق مان غفلی غیر قابل تصور و گذشت است و تنوع و زیادی مطالب و مباحث نیز فراوان می‌باشد. به منظور ادای دین به ساحت و قداست این بزرگان و برافروزدگان چراغ علم و معرفت و همچنین ایجاد امکان برای همگان برای دسترسی به عصاره و خلاصه اندیشه‌ها و افکار باقی مانده از آنان، نگارنده پنجره‌هایی به این باغ گشوده است تا همگان بتوانند در کوتاه زمان ممکن با این همه زیبایی‌ها و لطافت‌های باقی مانده در طول زمان گذشته آشنا شده و از آن لذت معنوی و روحی بفرمایند.

این مجموعه تاریخ ادبیات تلفیقی می‌گردد. چون مطالب بیان کننده شرح حال و زندگی بزرگان شعر و ادب کشورمان نیست. مطالبی که در این کتاب عنوان می‌گردد به بیان و ارائه نمونه‌هایی از کارها، افکار، اندیشه‌ها و جهان‌بینی شعرا و نویسندگان و اهل قلم و فضل کشورمان می‌پردازد و از لابه‌لای سروده‌ها و نوشته‌های آنها گزیده‌هایی را عرضه می‌نماید.

به گمان نگارنده آن چیزی که از این بزرگان مورد نیاز جامعه امروز ما که سخت غرق در صنعت، اقتصاد و تکنولوژی است و زندگی و آرامش را کم‌کم به فراموشی می‌سپارد، همین اندیشه‌ها و تفکرات ناب است. آنچه که در شرح حال و جریان زندگی افراد اتفاق می‌افتد با شاخ و برگ‌هایی که تذکره‌نویسان و کتاب‌های باقی مانده از اعصار

گذشته به آن افزوده‌اند و در بعضی از موارد این شرح حال‌ها را به افسانه و قصه مبدل کرده‌اند، اگر چه مطالعه و بررسی آن‌ها خوب و ارزشمند است ولی توجه و امعان نظر در اندیشه و افکار باقی مانده از بزرگان شعرو ادب کشورمان می‌تواند در نگرش و جهان‌بینی ما به گذشته، حال و آینده تأثیرگذار باشد.

بنابراین با این تفکر و راهکار، در میان انبوه آثار باقی مانده، همچون صیادی که به صید مروارید می‌رود، به اقیانوس ژرف اندیشه‌ها رهسپار شدم تا در حد بضاعت و توان دست‌آوری قابل توجه و ارائه و در حد خود نو و غیرتکراری، برای شما خوانندگان عزیز تهیه و تقدیم نمایم.

امیدوارم این حرکت فرهنگی، ادبی و اجتماعی مورد توجه علاقمندان و خوانندگان عزیز قرار گرفته و نگارنده را از هدفی که در آن مدنظر بوده است، موفق و خوشحال نماید.

حسن گل محمدی

تهران - ۱۴۰۰